

PHÂN TẦNG XÃ HỘI HỢP THỨC VÀ SỰ HÌNH THÀNH TẦNG LỚP XÃ HỘI ƯU TRỘI TRONG THỜI KỲ ĐỔI MỚI HỘI NHẬP KINH TẾ QUỐC TẾ Ở NƯỚC TA

GS.TS. Nguyễn Đình Tấn

Học viện Chính trị - Hành chính Quốc gia Hồ Chí Minh

Sau hơn 20 năm đổi mới, "mở cửa", phát triển kinh tế thị trường, hội nhập kinh tế quốc tế, cơ cấu xã hội, giai cấp, giai tầng nước ta đã có nhiều biến đổi. Sự biến đổi này phản ánh một cách khách quan quá trình vận động biện chứng của xã hội. Biểu hiện rõ nét nhất, nổi bật nhất là những biến đổi trong cấu trúc "dọc" của xã hội. Đáng lưu ý hơn cả là sự hình thành cấu trúc phân tầng xã hội "hợp thức", cùng với nó là sự xuất hiện của tầng lớp xã hội "ưu trội".

Đây là những vấn đề chính trị, xã hội nổi bật phản ánh những vấn đề cấp thiết được Đảng, Nhà nước, các nhà hoạch định chính sách, các nhà khoa học, giới lý luận cũng như đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý từ trung ương đến địa phương chú trọng nghiên cứu và không ngừng đi sâu tìm hiểu. Nó cũng đồng thời thu hút sự quan tâm nghiên cứu của các cơ quan chức năng, các cơ quan tham mưu, những cơ quan thực thi nhiệm vụ triển khai xây dựng và trực tiếp bảo vệ thành quả của sự nghiệp đổi mới trong đó có lực lượng Công an nhân dân.

Bài viết này là một trong những nỗ lực của tác giả nhằm góp phần kiến giải những vấn đề lý luận và thực tiễn bức xúc nói trên.

a. Trước hết là những kiến giải về phân tầng xã hội hợp thức

Phân tầng xã hội "hợp thức" là một khái niệm được các nhà xã hội học nước ta đưa vào nội dung nghiên cứu chính thống trong chương trình đào tạo của Học viện Chính trị - Hành chính Quốc gia Hồ Chí Minh trên một thập kỷ qua. Khái niệm này được các nhà khoa học trừu tượng hóa và "tách bóc" ra từ khái niệm PTXH nói chung. Theo đó, PTXH hợp thức cũng là một cấu trúc tầng bậc cao thấp, phản ánh sự khác nhau, sự không ngang bằng nhau giữa các thành viên trong xã hội về ba dấu hiệu chủ yếu: địa vị chính trị, địa vị kinh tế, địa vị xã hội. Tuy nhiên, cấu trúc tầng bậc này là "hợp thức", nó đối lập với PTXH không hợp thức. Có nghĩa là, nó được hình thành, **không phải** là do cách làm ăn phi pháp, luồn lọt, xu nịnh,

gian dối, mảnh khoe, thủ đoạn hoặc do những hành vi sai trái, làm ăn bất chính mà có. PTXH hợp thức là một cấu trúc tầng bậc cao, thấp (trên, dưới) chủ yếu dựa vào sự khác biệt khách quan, tự nhiên giữa các thành viên trong xã hội về mặt năng lực (thể chất, trí tuệ), sự khác biệt về cái tài, cái đức và sự cống hiến, đóng góp thực tế của mỗi cá nhân cho xã hội.

Người nào có tài càng cao, đức càng rộng và sự cống hiến cho xã hội càng nhiều thì người đó càng xứng đáng đứng vào vị trí cao trong xã hội, xứng đáng được giao phó cho những quyền lực lớn, quan trọng để lãnh đạo, quản lý xã hội. Và đương nhiên họ cũng xứng đáng được xã hội coi trọng, suy tôn và được hưởng những lợi ích vật chất cao. Người nào tài đức trung bình và cống hiến cho xã hội ở mức trung bình thì cũng sẽ có những vị trí trung bình vức sự đánh giá tương ứng với mức độ những đóng góp trung bình của họ. Những người tài trí thấp, “tài hèn sức mọn”, đóng góp cho xã hội ít thì đương nhiên sẽ đứng ở vị trí thấp, và họ được đánh giá, nhìn nhận một cách tương ứng với những gì mà họ có và làm cho xã hội. Thực chất sự phân tầng xã hội hợp thức vận hành theo nguyên tắc “làm theo năng lực, hưởng theo lao động” - nguyên tắc quan trọng nhất để nhận biết và phân biệt giữa công bằng xã hội và bất công bằng xã hội.

Rõ ràng rằng, với một nội hàm khái niệm như vậy chúng ta có thể hiểu phân tầng xã hội hợp thức chính là trật tự xã hội lý tưởng của sự công bằng xã hội.

Đương nhiên, trong trường hợp này, phân tầng xã hội hợp thức là tích cực, là cần thiết là cái chúng ta ước muốn. Một xã hội như vậy sẽ tạo ra được động lực, nguồn xung lượng thúc đẩy xã hội tiến lên phía trước, nó sẽ góp phần tạo ra trật tự xã hội cũng như bộ mặt nhân văn, nhân bản, nhân ái cho xã hội; Đồng thời khắc phục được những tư tưởng bảo thủ, ích kỷ, hẹp hòi, kèn cựa, đố kỵ ganh ghét những người hơn mình. Mặt khác, nó sẽ tạo ra được chuẩn mực cho sự đánh giá xã hội cũng như sự tự đánh giá đúng bản thân. Các cá nhân vừa biết đặt ra cho mình những mục tiêu phấn đấu phù hợp vừa biết tự bằng lòng với những gì mình có, mình làm, không lười biếng, không ỷ lại song cũng không quá tham vọng so với năng lực và những điều kiện hiện có của họ. Một xã hội mà mỗi người đều tự biết rõ mình, biết rõ người, biết tự đặt mình vào vị trí của người khác, biết nhìn nhận đánh giá bản thân từ vị trí mà xã hội giao phó. Đồng thời hành động theo đúng vị thế, vai trò của mình theo cái danh, cái phận của bản thân thì chắc chắn rằng xã hội đó sẽ là một xã hội trật tự, kỷ cương, ổn định, công bằng và phát triển.

Với một xã hội có sự phân tầng xã hội hợp thức như vậy đương nhiên là chúng ta sẽ thừa nhận, ủng hộ và tìm cách bảo vệ. Hơn thế nữa chúng ta cũng cần thiết phải tuyên truyền rộng rãi để đông đảo mọi người cùng thừa nhận, ủng hộ và cùng góp sức duy trì, củng cố, phát triển và bảo vệ một trật tự xã hội hợp thức. Đương nhiên với một xã hội như vậy, thì nó cần được thiết chế hoá trong cuộc sống. Nhà nước cần phải tạo ra những hành lang pháp lý cần thiết rộng rãi an toàn và cởi mở cho sự phân tầng hợp thức nơi mà mọi người đều được phát huy năng lực và cống hiến theo khả năng và được hưởng các lợi ích mà họ xứng đáng được hưởng theo đúng pháp luật của nhà nước. Đối lập với PTXH hợp thức là PTXH không hợp thức.

Phân tầng xã hội không hợp thức có nghĩa là phân tầng không dựa trên sự khác biệt tự nhiên giữa các cá nhân, cũng không chủ yếu được tạo ra do sự khác nhau về tài đức và sự đóng góp cống hiến một cách thực tế của mỗi người cho xã hội. Phân tầng xã hội không hợp thức là phân tầng dựa vào những hành vi trái pháp luật, tham nhũng, lừa gạt, trộm cắp, buôn bán phi pháp để trở nên giàu có, lòn lọt, xu nịnh, để có vị trí cao trong xã hội hoặc lười biếng, ỷ lại để rơi vào sự nghèo khổ, hèn kém (như đã phân tích ở trên).

Trong xã hội phân tầng không hợp thức thì kẻ bất tài vô dụng vẫn có thể chiếm vị trí cao, họ vẫn có thể chiếm đoạt nhiều của cải, làm giàu bất chính và những người tài đức lại không được như vậy. Đây chính là sự bất công xã hội.

Trong xã hội phân tầng không hợp thức, kẻ lười biếng, vô đạo đức, bất tài vẫn có thể “ăn trên ngồi trốc”, hưởng thụ nhiều hơn những gì đáng được hưởng và hơn những người khác và có quyền lực chi phối người khác. Những người có tài đức có thể bị vu dập, bị thiệt thòi và chịu nhiều cảnh ám ức, bất công, bị đối xử phân biệt thậm chí bị ngược đãi bởi người bất tài luôn sợ người có tài nên hay tìm những thủ đoạn hèn hạ để đối phó. Như vậy chúng ta có thể hiểu phân tầng xã hội không hợp thức là biểu hiện của sự bất công xã hội và đương nhiên là bất bình đẳng xã hội và vì vậy là tiêu cực, là sự kìm hãm sự phát triển của xã hội. Phân tầng xã hội không hợp thức là xiềng xích trói buộc những tiềm năng sáng tạo của các cá nhân, làm thui chột những năng lực thể chất và tinh thần của những người lao động chân chính, là nguyên nhân của những bất bình, xung đột xã hội dẫn đến sự mâu thuẫn, khủng hoảng xã hội. Trong trường hợp đặc biệt nó sẽ tạo ra những đối kháng xã hội mà đỉnh cao là sự phá vỡ trật tự xã hội và sự rối loạn xã hội. Với xã hội phân tầng không hợp thức như vậy đương nhiên là không ai mong muốn trừ những người nào đang được hưởng lợi từ sự phân tầng không hợp thức đó. Cần thiết phải có sự phê phán một cách gay gắt trước công luận và hơn thế nữa chúng ta đòi hỏi tầng lớp xã hội “ăn trên ngồi trốc” một cách bất hợp thức phải bị trừng phạt trước pháp luật. Kiên trì giáo dục những kẻ lười biếng, ỷ lại thậm chí cưỡng bức họ phải lao động, phải cải tạo một cách nghiêm khắc.

Đương nhiên, đối với những người nghèo khổ, yếu thế, bị rủi ro, tai nạn thiếu vốn, thiếu kinh nghiệm lao động chúng ta cần thiết phải cứu trợ, đùm bọc, giúp đỡ cần tạo ra cho họ những điều kiện sinh kế cần thiết để họ có thể tự vươn lên thoát nghèo. Đối với những trường hợp đặc biệt, ví dụ, những gia đình thương binh liệt sỹ, người có công với cách mạng, những người rơi vào hoàn cảnh đặc biệt khó khăn thì Đảng và Nhà nước, cộng đồng cần đền ơn đáp nghĩa theo đúng truyền thống đạo lý “uống nước nhớ nguồn” của dân tộc ta.

b. Tầng lớp xã hội "ưu trội"

Khái niệm tầng lớp xã hội "ưu trội" liên quan đến khái niệm PTXH hợp thức đồng thời có quan hệ trực tiếp đến khái niệm *giai tầng xã hội*. Theo tác giả, sau hơn 20 năm đổi mới, cải cách, xây dựng nền kinh tế đa thành phần, phát triển kinh tế thị trường, hội nhập kinh tế quốc tế, hàng loạt các tác nhân kinh tế, xã hội tác động mạnh mẽ vào cơ cấu xã hội nước ta, cộng với những yếu tố nội sinh khác làm cho cơ cấu kinh tế xã hội của nước ta có

những biến đổi mạnh mẽ. Mỗi giai cấp, tầng lớp không còn giữ nguyên như cũ mà được thay đổi một cách căn bản.

Cấu trúc xã hội không chỉ giản đơn được xem xét như một cấu trúc ngang (2 giai cấp, 1 tầng lớp và dường như đồng đều nhau, ngang bằng nhau) hoặc chỉ đơn tuyến phát triển theo hướng tiến dần đến sự thuần nhất, đồng nhất xã hội như quan niệm một thời trước đây mà đang diễn ra một quá trình phân hoá, phân tầng xã hội mạnh mẽ.

Trong mỗi giai cấp, tầng lớp cũng như trong toàn xã hội đang diễn ra sự phân hoá, doãng dần ra giữa các nhóm, thành viên xã hội về mặt vị thế, vai trò, trình độ học vấn, nghề nghiệp, thu nhập, mức sống, cơ hội thăng tiến cũng như năng lực vận dụng các cơ hội... Trong giai cấp nông dân cũng có một bộ phận giàu lên, trở thành chủ trại, họ tập trung trong tay nhiều ruộng đất; mùa vụ thuê mướn nhiều người lao động làm thuê, thu nhập mỗi năm nhiều chục triệu, thậm chí cả trăm triệu đồng... Trong khi đó, một bộ phận không nhỏ rơi vào tình trạng nghèo khổ, yếu thế (ở miền Tây Nam Bộ có đến trên 5% trở thành tá điền phải cày thuê cuốc mướn kiếm sống) thu nhập thấp, bấp bênh, đời sống khó khăn.

Trong giai cấp công nhân cũng có nhiều người, thu nhập cao, mua được nhà lầu, xe hơi, cuộc sống khá giả... Song cũng có một bộ phận lớn thu nhập thấp, đời sống khó khăn, thậm chí là rơi vào thất nghiệp.

Trong tầng lớp trí thức cũng có những người có tiền gửi nhà băng Thụy Sĩ, đầu tư kinh phí xây cả một phòng thí nghiệm đắt giá, họ có tiền đầu tư để mở một trường tư thục, cuộc sống phong lưu, khá giả. Trong khi đó cũng có một bộ phận khác thu nhập còn thấp, cuộc sống hết sức khó khăn.

Chính ở đây đã nảy ra một cách nhìn thực tế hơn, thực chất hơn, có giá trị đóng góp thiết thực hơn cho các chính sách phát triển kinh tế - xã hội của đất nước. Đó là cách nhìn mới về cơ cấu xã hội - giai tầng xã hội.

Theo cách nhìn nhận này, cơ cấu xã hội nước ta vừa có cấu trúc "ngang", vừa có cấu trúc "dọc". Cấu trúc ngang, đó là một tập hợp các giai cấp, tầng lớp, nghề nghiệp, tổ chức trong xã hội. Trong đó bao hàm các giai cấp công nhân, nông dân, tiểu thương, doanh nhân, trí thức... Cấu trúc "dọc", tức là cấu trúc tầng bậc cao thấp trong xã hội, được xem xét (biểu hiện) ở ba dấu hiệu cơ bản khác nhau: Địa vị kinh tế (tài sản, thu nhập), địa vị chính trị (quyền lực), địa vị xã hội (uy tín). Hai nét cắt cấu trúc "ngang" và "dọc" này đan kết vào nhau. Với sự phân tích như vậy, chúng ta có thể hiểu: *Giai tầng xã hội là tập hợp người giống nhau, tương đối ngang bằng nhau về địa vị kinh tế, địa vị chính trị, địa vị xã hội cũng như những khía cạnh khác như trình độ học vấn, loại nghề nghiệp, kiểu nhà ở, nơi cư trú, phong cách sinh hoạt, thị hiếu nghệ thuật... giai tầng xã hội vừa là tầng xã hội nằm trong cấu trúc tầng bậc của xã hội, vừa hội ở trong đó, có mặt ở trong đó tất cả (hay ít ra là hầu hết các thành viên có hoàn cảnh tương đồng với nhau trong các giai cấp, tầng lớp, nghề nghiệp, tổ chức xã hội. Ví dụ: ở tầng "đáy" tầng thấp nhất có thể bao gồm những thành viên nghèo, yếu thế nằm hầu hết ở các giai cấp như: công nhân, nông dân, tầng lớp trí thức và các tầng lớp xã hội khác; tương tự như vậy là tầng "giữa", tầng trên giữa, cận "đỉnh". Tầng "đỉnh", tầng cao nhất cũng*

có thể hội đủ các thành viên ưu trội ở hầu hết các giai cấp, tầng lớp trên. Nhưng chủ yếu là các quan chức cao cấp, các nhà hoạch định chính sách, các nhà khoa học - công nghệ có trình độ cao, các chủ tập đoàn doanh nghiệp lớn, các chính khách lớn.

Tầng lớp "ưu trội", hay "vượt trội" của xã hội không "nổi" lên, "hiện" lên như một lực lượng xã hội, [nhóm xã hội riêng rẽ (độc lập)] mà bao gồm những phần tử ưu tú nhất, năng động nhất, tài hoa nhất vượt trội lên từ ở khắp các giai cấp, tầng lớp, tổ chức xã hội trong xã hội... Đó là những người công nhân, nhiều sáng kiến tìm tòi, làm việc có năng suất cao, tạo ra được nhiều sản phẩm đẹp, tốt, có chất lượng, mang lại lợi ích hữu dụng cho xã hội; những doanh nhân tài ba, tháo vát, sản xuất kinh doanh giỏi, áp dụng được những cơ chế quản lý mới, công nghệ - kỹ thuật tiên tiến mang lại nhiều lợi nhuận, giải quyết được nhiều việc làm cho người lao động, tạo ra nhiều sản phẩm, mẫu mã hàng hoá đa dạng, hấp dẫn, chất lượng tốt, có sức cạnh tranh cao trong thương trường, trích nộp được nhiều ngân sách cho nhà nước cũng như đóng góp nhiều nguồn tài chính cho các việc làm "tình nghĩa", "từ thiện", nuôi dưỡng bà mẹ Việt Nam anh hùng... Đó là những nhà quản lý giỏi, những nhà khoa học nhiều phát minh, sáng chế, đưa ra những quy trình công nghệ mới, những cơ chế quản lý ưu việt, những đề xuất kiến nghị thiết thực mang lại nhiều lợi ích cho đất nước. Đó là những nông dân làm ăn giỏi, những chủ trang trại dám nghĩ, dám làm, tháo vát, năng động, sáng tạo, khai thác, tận dụng một cách hiệu quả tài nguyên đất đai, rừng, biển, sông hồ và nguồn lực lao động dồi dào từ nông nghiệp, nông thôn, tạo ra những sản phẩm dồi dào, có giá trị cho xã hội. Những người thợ thủ công, phát huy bàn tay vàng với những ý tưởng vàng tạo ra những sản phẩm độc đáo mang lại thương hiệu có uy tín và lợi ích cao cho xã hội... Đó là những công chức đưa ra được nhiều ý tưởng cải cách, hợp lý hoá, tối ưu hoá các giải pháp thủ tục hành chính, mang lại nhiều tiện ích và sự hài lòng cho người dân... Đó là những chiến sĩ, sỹ quan quân đội, công an thông minh, quả cảm, đưa ra được nhiều phương án bảo vệ trật tự, an ninh xã hội có hiệu quả, hoá giải, ngăn chặn được nhiều âm mưu chống phá xã hội của các lực lượng thù địch, bảo vệ được vững chắc thành quả của CNXH, giữ gìn được sự bình yên cho mọi người.

Tầng lớp xã hội ưu trội này đang ngày càng lớn lên, mạnh lên và trở thành vị trí "đầu tàu", những "con chim đầu đàn", những mạnh thường quân đầy sung mãn, lôi kéo, dẫn dắt các nhóm xã hội đi lên.

Tất nhiên chúng ta cũng cần phân biệt cho được những người giàu lên, thành đạt lên một cách hợp thức (tức là do tài năng, đức độ, sự nỗ lực của bản thân) những sự cống hiến, đóng góp thực tế chân chính của mình cho xã hội với những người giàu lên, "phất" lên song không phải do tài năng, đức độ, nỗ lực của bản thân mà là do tham nhũng, làm ăn phi pháp, trộm cắp của công, luồn lọt, xu nịnh, mách khoé thủ đoạn mà có.

Với những người thứ nhất, những người giàu lên, thành đạt lên một cách hợp thức, nằm trong cấu trúc PTXH hợp thức chúng ta cần khuyến khích, biểu dương, đồng thời có chính sách chế độ đãi ngộ, thù lao thích đáng cho họ... đặc biệt đối với những trí thức, viên chức hành chính, sự nghiệp, những chiến sĩ quân đội, công an làm việc trong những khu vực

phi lợi nhuận, phải đương đầu hàng ngày với cái ác, với bọn tội phạm, với các lực lượng thù địch nguy hiểm của xã hội.

Với những người thứ hai, những người giàu lên, mới "phất" lên một cách không hợp thức... Đảng, Nhà nước và toàn xã hội cần lên án, phê phán gay gắt trước công luận, giáo dục và xử lý nghiêm theo pháp luật. Về điều này Đảng ta cũng đã chỉ ra "Tiếp tục đẩy mạnh cuộc đấu tranh chống tham nhũng trong bộ máy nhà nước và toàn bộ hệ thống chính trị... gắn chống tham nhũng với chống lãng phí, quan liêu, buôn lậu, đặc biệt là hành vi lợi dụng chức quyền để làm giàu bất chính"¹.

Chúng ta cần cương quyết thực hiện công bằng xã hội tức là đảm bảo sự "phù hợp giữa vai trò thực tiễn của cá nhân (nhóm xã hội) với địa vị của họ trong đời sống xã hội, giữa quyền và nghĩa vụ của họ, giữa làm và hưởng, giữa lao động và sự trả công, giữa tội ác và sự trừng phạt, giữa công lao và sự thừa nhận của xã hội"².

Sự hình thành tầng lớp xã hội "ưu trội" gắn chặt với quá trình hình thành cấu trúc PTXH hợp thức. Họ là tầng lớp ưu tú "trội vượt", vươn lên, "trôi lên" từ khắp các giai cấp, tầng lớp trong cơ cấu - giai tầng xã hội. Họ cần phải được Đảng, Nhà nước, các đoàn thể xã hội nhìn nhận một cách đúng đắn, đánh giá đúng tài năng và công lao của họ, tôn vinh họ, vinh danh họ, cần phải chú ý theo dõi, thu hút, đào tạo, sắp xếp, bổ nhiệm họ vào các vị trí then chốt của bộ máy quyền lực, giác ngộ, giáo dục lý tưởng cho họ để họ tự nhận thức và tự nguyện đứng vào đội ngũ của Đảng và chúng ta sẵn sàng kết nạp họ vào Đảng. (Nếu họ đang là quần chúng tích cực và có đầy đủ các tiêu chuẩn cần thiết của người đảng viên tương lai). Nếu họ là doanh nhân nhà khoa học, chúng ta cần có các chính sách an toàn, thông thoáng, tạo ra cho họ những điều kiện thuận lợi để họ có thể phát huy cao nhất năng lực kinh doanh và sáng tạo của mình. Cần phải tạo ra cho họ những hành lang, môi trường, thời hậu tự do, rộng rãi, những ưu đãi về thuế, vốn, những tư vấn và hỗ trợ pháp lý và những chế tài bảo vệ họ khi lợi ích và những hoạt động hợp pháp của họ bị đe dọa, xâm hại.

Chính ở đây, lực lượng Công an nhân dân có một vai trò hết sức to lớn. Hơn bao giờ hết, với trí tuệ thông minh, "lịch lãm", với tư cách là "thanh bảo kiếm" sắc bén đầy uy lực của Đảng, với những tri thức lý luận thường xuyên được cập nhật, mài rũa, đặc biệt là những tri thức mới về PTXH "hợp thức", về cơ cấu giai tầng xã hội, về tầng lớp xã hội "ưu trội"... Chúng tôi hy vọng và có một niềm tin sắt đá rằng, lực lượng Công an nhân dân của chúng ta (từ chiến sĩ cho đến những sĩ quan trung, cao cấp của ngành) sẽ không ngừng chủ động vươn lên, hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ về vang, bảo vệ Đảng, bảo vệ chế độ, bảo vệ cuộc sống thanh bình của nhân dân và sự phát triển phồn vinh, bền vững của đất nước Việt Nam.

¹ Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ IX*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2001, tr.136.

² Từ điển bách khoa Triết học, M.1983.(Tiếng Nga), trang 65.

LEGITIMATIZED SOCIAL STRATIFICATION AND THE FORMATION OF ADVANCED SOCIAL STRATA DURING RENOVATION AND INTERNATIONAL ECONOMIC INTEGRATION IN VIETNAM TODAY

Prof. Dr. Nguyen Dinh Tan

Director of Institute for Sociology
Ho Chi Minh National Academy of Politics – Administration

After 20 year Doi Moi and opening up, development of a market-based economy, international integration, there have been major changes in Vietnam's social structure, class, social stratum. These changes reflect objectively the process of a dialectic movement of the society. The most obvious expression is changes in the 'linear' structure of the society. The most noteworthy is the establishing of the structure of 'legitimate' social stratification and along with it is the appearance of a "super" social group.

These are remarkable social, political issues reflecting urgent problems which become the focus of continuous researches of the Party, Government, policy-makers, scientists, as well as leaders and managers from the central down to local levels. They also interest of functional, advisory, executive agencies and protecting forces including the people police.

The paper is one of efforts of the author to recommend solutions to above urgent theoretical and practical issues.

a. First of all are solutions to legitimate social stratification

Legitimate social stratification is a concept our sociologists included in official educational and training program at Ho Chi Minh National Academy of Politics – Administration for more than a decade. This concept has been separated by abstract scientists from that of general social stratification. Hence, legitimate social stratification is also a structure of high and low hierarchy, reflecting the difference, unevenness among the members of a society in terms of three major signs: political position, economic status and social status. However, this hierarchal structure is legitimate and being contrary to illegitimate social differentiation. This means it is established, not because of illegal business, worming one's way to benefits, flattering, false, ruse, or by illegal actions. Legitimate social stratification represents a high-low, above-below hierarchical structure that is mainly based on objective, natural difference among the members in a society in terms of abilities (physical and intellectual), difference in the talent, conduct and one's contribution to the society.

The more talent, conduct and contribution one has the higher position he or she possesses in the society and deserves more power, important authority to lead and manage the society. And, obviously, they deserve the respect from the society, honor and enjoy more physical benefits. One with modest talent, conduct and contribution to the society enjoys average position, and relevant respect. Those with poor abilities, conducts devote little to the society will have low status and are seen irrelevant to what they do for the society. In fact, legitimate social stratification works on the principle of “work to one’s capacity and enjoy to one’s work” – the most important principle to identify social equity and inequity.

Clearly that with this inclusion of this concept we can understand legitimate social stratification as an ideal social order of social equity.

Obviously, in this case legitimate social stratification is positive and necessary and what we expect. Such society will provide motivation for the society to advance, making contribution to create society order as well as humanity of the society; It will also overcome one’s conservative, narrow-minded ideas, envy and selfish to others who are better. On the other hand, it will form a norm for social assessment as well as for self-assessment. Individuals who know how to lay down adequate targets for themselves and satisfy with what they have, what they do, not be lazy, not rely on others, but not be too ambitious. A society where every one knows him- or herself and others well, know how to put oneself in the position of others and know to assess oneself from the designated position and acts accordingly is an ordered, disciplinary, equal and developed one.

We will recognize, support and seek to protect a society with such legitimate social stratification. Moreover, we should advocate widely so that more people to recognize, support, maintain, consolidate and develop this kind of society. Obviously, this society should be institutionalized. The State should provide a legal corridor necessary, open and safe for legitimate social stratification where every body can put their abilities to devote and benefit what they deserve legally. In the contrary to legitimate social stratification is illegitimate social stratification

Illegitimate social stratification means stratification based on the natural difference among individuals, not mainly created by the difference in abilities, conducts and one’s practical contribution to the society. Illegitimate social stratification is a stratification that is based on legal actions, corruption, lying, stealing, illegal trade, rank-seeking for high status in the society or being lazy, relying on others to fall in poverty.

Under a illegitimate stratification society unable, useless individuals can have high positions, can appropriate lots of wealth, making money illegally while able and talent people may not. This is an unequal society.

In a illegitimate stratification society lazy, immoral, incapable people can enjoy more than they deserve and have power to affect others. Talent and moral people may be ill-treated, disadvantageous, unequally treated and even being mistreated as incapable people often seek for describable ways to behave. Thus, we can understand illegitimized

social stratification as an expression of injustice and social inequity and therefore as negative, a constraint to social development. Illegitimized social stratification is a chain to bound creativeness of individuals, nullifying physical and spiritual abilities of working people and reason of social inequalities, conflicts that may lead to social disputes and crisis. In special case it may create social antagonism the peak of which the collapse of social order and social unrest. It is clearly that no one wants this illegitimized stratification society except for those who are benefiting from it. It needs radical criticism publicly and moreover it requires legal punishment for those who illegally make benefits. Patient educating lazy people and even forcing them to work them may help.

Poor, disadvantageous people, who lack experience, funds should be helped, supported by providing them with opportunities and needed conditions to overcome their circumstances. For special cases for example, families of war-wounded and death, etc. the Party, State and community should repay for their favor according to the tradition of the nation.

b. A social group of 'Super' strata

The concept of a social group of 'super' people relates to that of legitimate social stratification and directly to social stratification. To the author, after over 20-year Doi Moi, reform, construction of a multi-sector, a market-based economy, international integration a range of economic, social factors have been affecting our social structure, plus other indigenous factors or social structure change dramatically. Every class, group are not maintained unchanged but have seen radical modifications.

Social structure is not simply seen as a horizontal one (with 2 classes, 1 strata and seem to be equal) or simply mono-linear that develops gradually to identical society as it is perceived before, but there is a process of radical social polarization, stratification.

In every class, strata as well as society there is a polarization, widening among social groups, members in their status, position, levels of education, professional, incomes, livelihood, opportunities of promotion, advancement and capacities of application of their opportunities. A part of peasants become richer, become farm-owners, concentrating more land in their hands, renting workers, earning dozens, hundreds million dong a year. While, another part fall in poverty, disadvantageous situation (in the South-western region there is 5% of peasants turn to work on others' land) with low income and very difficult living condition.

Among workers have high income that they can buy houses, cars improved living standard, but others earn poorly, live in difficult conditions and even unemployed.

A part of intellectuals also have money to deposit in banks in Switzerland, invest in construction of high-value laboratories, opening private schools, having better-off lives and others have very low incomes and difficult lives.

Right in here there is a different look more practical, realistic, more value to socio-economic development policies of the country. That is a new view of the social structure – social stratification.

According to this view social structure of Vietnam has a horizontal and linear structure. The former is a collection of groups, classes, occupations, organizations in the society. This includes classes of workers, peasants, small traders, businessmen, intellectuals, etc. The latter is that of hierarchy in the society that can be seen with three signs: economic status (assets, incomes), political position (power) and social status (reputation). These two dimensions (horizontal and linear) intercept. With this analysis we can understand: *social stratification is a cluster of identical people, relatively equal in terms of economic, political and social as well as in terms of other faces such as education level, occupation, types of housing, residential allocation, life style, art taste, etc. Social stratification is social hierarchy located in the hierarchical structure of the society and at the same time is in there, is present in side, all or at least most of the members have similar conditions.* For example, at ‘bottom’ lay, the lowest, there may be poor, disadvantageous members of most strata like workers, peasants, intellectuals and others. Similarly are at the ‘middle’ and ‘top’ hierarchies. At ‘top’, the highest hierarchy there may be representatives of all strata and classes, but mainly include high-rank officers, policy-makers, high-qualified scientists, technicians, owners of economic groups and politicians.

‘Super’ class of a society does not protrude as a social force (social independent group) but encompasses elite, most dynamic members of all strata, classes and organizations in the society. They may be creative, highly productive workers making high quality products, bringing about lots benefits for the society; excellent businessmen, creative, applying new managerial mechanisms, technologies, making lots of profits, creating jobs for people, etc. paying taxes to the State, spending money for charity, nursing Mothers of Heroes. They may also by excellent managers, creative scientists who have a number of creativeness, technologies, advancements, realistic suggestions that bring about lots of benefits for the country. They may also be good peasants, dynamic, creative owners of farms who effectively use natural resources, forests, sea, rivers, etc. to produce diversified products for the society; and artisans who use their golden hands and ideas to make unique details to bring about brands and benefits for the society; servants who have a number of reform ideas, realizing, optimalizing administrative formalities that bring benefits and satisfy the people. They may be also brave, creative military officers, policemen who have worked out measures to protect social rest, order and safety, preventing conspiracy against the society to protect the success of the socialism and safety for the people.

This social ‘super’ group has been increasing, stronger and becomes a ‘leading’ position, ‘leading birds’, powerful patrons directing, tagging other social groups forwards.

Of cause we have also distinguish people who become richer legally, their contribution to the society and those who make money illegally by corruption, steeling, etc.

For the former ones, who are in the legitimized stratification society we should have policies to encourage, motivate them and pay them adequately, especially intellectuals, administrative, public servants, military officers and policemen who faces daily with criminals and enemies of the society.

For the latter ones who became illegally richer recently, the Party, State and the society should accuse, criticize sharply in public, educate and deal by law. In this, the Party indicates “to continue accelerating the battle against corruption within the state apparatus and the whole political system... linking corruption fight to control over waste, bureaucracy, smuggling, and especially rent-seeking, abusing power, position to make money illegally”⁽¹⁾.

We should firmly implement social equity, i.e. to ensure the “consistence of the practical role of individuals (social groups) and their positions in the social life, between their rights and duties, between their contribution and benefit, work and payment, between crime and punishment, between merit and recognition by the society”⁽²⁾.

The establishing of a ‘super’ social group closely relates to the process of formulation of legitimized social stratification. This group of people includes people who resurface from all social groups, classes and strata. They need to be recognized by the Party, State and society correctly their capacities, talents and contribution and they need to be respected and educated, trained further and arrange in key position, ideologically educated to voluntarily join Party organizations and we should be ready to admit them. For businessmen, scientists we should have open, safe policies, create good conditions so that they can work productively and contribute as much as they can. There should be open, free corridor, environment, tax, fund support, legal consultancy and measures to protect them whenever their operation and interest at risk.

The people police have very important role here. We hope and believe that new knowledge of legitimate social stratification, social stratification structure our Police will continue move forwards, implement effectively their duties, protect the system, peaceful life of the people and the sustainable development of the country – Vietnam.

⁽¹⁾ Vietnam Communist Party. *Document of the Ninth National Conference of Vietnam Communist Party*. National Political Publishing House. Hanoi. 2001, Pp.136.

⁽²⁾ *Philosophical Encyclopedia*. Moscow 1983 (in Russian). Pp. 65.